

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

**IZVEŠTAJ REVIZIJE O FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA OPŠTINE
KAČANIK**

ZA 2019. GODINU

Priština, jul 2020.

Nacionalna Kancelarija Revizije Republike Kosova je najviša institucija ekonomske i finansijske kontrole i za svoj rad odgovara Skupštini Kosova.

Izveštaji Nacionalne Kancelarije Revizije na direktan način promovišu polaganje odgovornosti javnih institucija pošto oni pružaju održivu osnovu za zahtevanje odgovornosti od strane menadžera svake budžetske organizacije. Tako mi povećavamo poverenje u trošenju javnih fondova i odigravamo aktivnu ulogu u obezbeđivanju interesa poreskih platiša i ostalih interesnih strana u povećanju javne odgovornosti.

Ova revizija je izvršena u skladu sa Međunarodno Standardima Vrhovnih Institucija Revizije kao i sa najboljim evropskim praksama.

Generalni Revizor je odlučio o mišljenju revizije o Godišnjim Finansijskim Izveštajima *Opštine Kačanik* u konsultaciji sa Pomoćnikom Generalnog Revizora *Naser Arllati* koja je nadgledala reviziju.

Izveštaj rezultat revizije izvršene od strane vođe tima *Ajtene Llapashtica* i člana tima *Selvete Foniqi* i *Aurora Morina*, pod upravljanjem Rukovodioca Departmana Revizije *Bujar Bajraktari*.

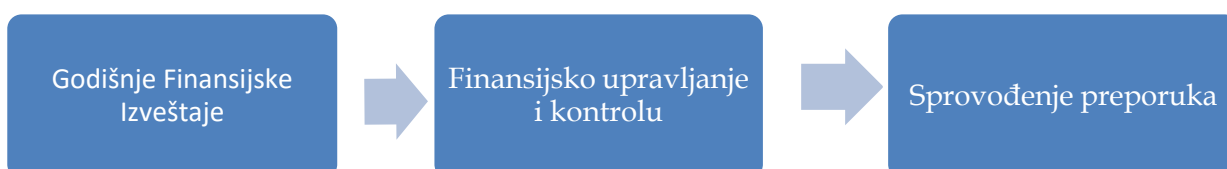
TABELA SADRŽAJA

Opšti sažetak	4
Delokrug i metodologija revizije	5
1 Mišljenje revizije o Godišnjim finansijskim izveštajima	6
2 Finansijsko upravljanje i kontrola	8
3 Napredak u sprovođenju preporuka	21
Dodatak I: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR	25
Dodatak II: Potvrdno pismo.....	27

Opšti sažetak

Izveštaj rezimira glavna pitanja koja proističu sa revizije Opštine Kačanik za 2019 godinu, koja obuhvata Mišljenje Generalnog Revizora o Finansijskim Izveštajima. Pregled finansijskih izveštaja za 2019 godinu je izvršen u skladu sa Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR).

Revizija je fokusirana na:

Zaključci

Zaključak o Finansijskim izveštajima - Godišnji finansijski izveštaji su u skladu sa važećim pravilima i standardima, sa izuzetkom pogrešne klasifikacije rashoda između ekonomskih kategorija. Takođe su primećene i netačnosti u objavljivanju podataka o imovini, potraživanjima i obavezama. Oni su detaljno razrađeni u odvojenim potpoglavljima izveštaja.

Zaključak o finansijskom upravljanju i kontrolama - u kontekstu finansijskih sistema, kontrole nad prihodima i rashodima se uglavnom ne sprovode efikasno zbog slabosti utvrđenih u upravljanju prihodima, izvršenju plaćanja, upravljanju imovinom itd.

Zaključak o sprovođenju preporuka iz prethodne godine - Uprkos naporima opštine da implementira preporuke iz prethodne godine, neke preporuke su ponovljene i ove godine, tako da su potrebne dodatne akcije za njihovu punu primenu.

Mišljenje generalnog revizora ¹

Nemodifikovano mišljenje sa isticanjem pitanja

Pogledajte poglavlje 1 ovog izveštaja za više detalja.

Odgovor menadžmenta u reviziji 2019

Predsednik složio se sa nalazima i zaključcima revizije i založio se da će adresirati sve date preporuke. Nacionalna kancelarija za reviziju ceni saradnju rukovodstva i osoblja opštine tokom procesa revizije.

¹ U Prilogu I se objašnjavaju vrste mišljenja, prema MSVRI-a.

Delokrug i metodologija revizije

Revizija uključuje pregled i procenu finansijskih izveštaja i ostalih finansijskih podataka, kao u nastavku:

- Da li finansijski izveštaji daju pravilan i istinit prikaz finansijskih računa i pitanja za period revizije;
- Da li su finansijski podaci, sistemi i transakcije u skladu sa važećim zakonima i pravilnicima;
- Da li su funkcije unutrašnje kontrole odgovarajuće i efikasne; i
- Da li su preduzete odgovarajuće akcije za sprovođenje preporuka revizije.

Revizija je zasnovana na proceni rizika. Analizirali smo aktivnosti Opštine, nivo oslanjanja na menadžerskim kontrolama kako bi odredili nivo detaljnih testova, koji su potrebni za obezbeđivanje dokaza koji potkrepljuju mišljenje GR-a.

Postupci su uključili pregled unutrašnjih kontrola, sistema računovodstva, nadovezane supstancijalne testove kao i nadovezani aranžmani upravljanja do one mere koje mi smatramo potrebnim za efektivno obavljanje revizije. Nalazi revizije se ne trebaju smatrati kao sveobuhvatno odslikavanje svih slabosti koje mogu postojati, ili svih poboljšanja koje se mogu izvršiti na sistemima i postupcima koji su delovali.

Odeljci u nastavku pružaju detaljni opis nalaza i preporuka u svakoj revidiranoj oblasti. Menadžmenta na rezultatima revizije se mogu naći u Dodatku II.

1 Mišljenje revizije o Godišnjim finansijskim izveštajima

Revidirali smo GFI opštine Kačanik za godinu završno sa 31 Decembrom 2019, u skladu sa Zakonom o NKR-u i Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije. Revizijski pregledi su obavljani kako bi se omogućilo davanje mišljenja o GFI, koji uključuju izveštaj o primanjima i isplatama u gotovom novcu i izveštaj o izvršenju budžeta, detaljno objavljeno.

Ne-modifikovano mišljenje sa isticanjem pitanja

Prema našem mišljenju, Godišnji Finansijski Izveštaji za godinu završno sa 31 decembrom 2019, predstavljaju pravilan i istinit prikaz u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor, prema računovodstvu zasnovanom na gotovom novcu.

Osnova za mišljenje

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa MSVIR 10 i 30, i ostalim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od Opštine. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za mišljenje.

Isticanje pitanja

Želimo da vam skrenemo pažnju na činjenicu da su plaćanja izvršena od strane Trezora u ime opštine na osnovu odluka suda/izvršenja, u iznosu od 153,425 € isplaćena i registrovana u neadekvatnim ekonomskim kategorijama/kodovima. Ovo pitanje je detaljno obrađeno u potpoglavlju 2.1 Planiranje i izvršenje budžeta. Mišljenje nije modifikovano u vezi sa ovim pitanjem.

Odgovornost Menadžmenta za GFI

Predsednik opštine Kačanik je odgovorni za pripremu i tačno predstavljanje Finansijskih Izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva na Javnom Sektoru - Finansijskog Izveštavanja na osnovu Računovodstva Gotovog Novca. Takođe, menadžment je odgovoran za unutrašnje kontrole koje menadžment ocenjuje kao potrebnim za omogućavanje pripreme finansijskih izveštaja bez materijalno pogrešnih prikazivanja koje su uzrokovane bilo usred prevare bilo usred greške. To uključuje primenu Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornostima (sa izmenama i dopunama) i pravilnik br. 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetske Organizacije.

Predsednik opštine je odgovoran za obezbeđivanje nadzora nad finansijskim izveštavanjem Opštine.

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naša je odgovornost da na osnovu naše revizije izrazimo mišljenje o GFI. Revizija je izvršena u skladu sa MSVIR. Ovi standardi zahtevaju da se pridržavamo etičkih zahteva i da planiramo i izvršimo reviziju kako bismo stekli razumnu sigurnost o tome da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno pogrešna prikazivanja. Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi mogu da utiču na odluke koje se donose na osnovu ovih GFI.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi dobijanja dokaza u vezi sa finansijskim informacijama i obelodanjivanjima u GFI. Izabrani postupci zavise od procene revizora, uključujući i procenu rizika od materijalno pogrešnih prikazivanja u GFI bilo da se ona pojavljuju usled prevare ili greške. Tokom procene rizika, revizor uzima u obzir unutrašnje kontrole koje su relevantne za sastavljanje finansijskih izveštaja od strane entiteta, kako bi dizajnirao revizorske postupke koje su odgovarajući za okolnosti entiteta, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti unutrašnjih kontrola entiteta.

Revizija uključuje i procenu prikladnosti korišćenih računovodstvenih politika, opravdanost računovodstvenih procena izvršenih od strane menadžmenta, kao i procenu prezentacije finansijskih izveštaja.

Mi komuniciramo sa menadžmentom subjekta revizije o obimu, planiranom vremenu revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući bilo koje značajne nedostatke u unutrašnjoj kontroli koje identifikujemo tokom revizije.

Izveštaj revizije se objavljuje na veb stranici NKR-a, osim informacija koja se klasifikuju kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2 Finansijsko upravljanje i kontrola

Naš rad na finansijskom upravljanju i kontroli (FUK) odražava detaljne revizijske aktivnosti za sisteme prihoda i rashoda u budžetskim organizacijama. Posebno smo se bavili upravljanjem budžetom, nabavkama, ljudskim resursima i imovinom i obavezama kao i funkcijom unutrašnje revizije.

Zaključak o finansijskom upravljanju i kontroli

U kontekstu finansijskih sistema, kontrola nad приходima i rashodima je generalno odgovarajuća i efikasna, ali potrebno je i dalje poboljšanje radi sprečavanja nepravilnosti. Glavne oblasti u kojima su potrebna poboljšanja su primena pravila prilikom planiranja i izvršenja rashoda i upravljanje приходima. Pored toga, opština treba da preduzme mere za poboljšanje upravljanja i celokupno izveštavanje o registrima imovine, potraživanja i neizmirenih obaveza.

2.1 Planiranje i izvršenje budžeta

Pregledali smo izvore budžetskih sredstava i rashode sredstava po ekonomskim kategorijama. To je predstavljeno u sledećim tabelama:

Tabela 1. Izvori budžetskih sredstava (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ²	2019 Izvršenje	% Izvršenja 2019	2018 Izvršenje	2017 Izvršenje
Izvori sredstava:	8,381,634	8,615,477	8,111,517	94%	7,811,294	6,713,321
Vladin grant -Budžet	7,495,209	7,495,209	7,346,664	98%	7,157,204	6,119,690
Prenesene iz prethodne godine ³ -	786,413	285,705	258,549	90%	169,558	111,877
Sopstveni prihodi ⁴	0	786,413	461,818	59%	374,107	429,039
Unutrašnje donacije	0	6,166	6,005	90%	7,000	0
Spoljnje donacije	0	2,400	0	0%	84,138	52,715
Zaduživanje	100,012	39,584	38,481	97%	19,286	0

² Konačni budžet - budžet koji je usvojila Skupština i kasnije ga prilagodilo Ministarstvo finansija

³ Sopstveni prihodi opština nepotrošeni u prethodnoj godini i preneseni u tekuću godinu.

⁴ Primanja koja entitet koristi za finansiranje sopstvenih aktivnosti.

Završni budžet u odnosu na početni budžet povećan je za 233,843 €. Ovo povećanje je rezultat prenosa prihoda iz prethodne godine i donacija, dok je bilo smanjenja finansiranja od zaduživanja.

U 2019. godini opština je potrošila 94% završnog budžeta, isti nivo kao i 2018. godine. Ispod su objašnjenja za trenutnu poziciju.

Tabela 2. Rashodi sredstava po ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2019 Izvršenje	% Izvršenja 2019	2018 Izvršenje	2017 Izvršenje
Rashodi sredstava po ekonomskim kategorijama:	8,381,634	8,615,477	8,111,517	94%	7,811,294	6,713,321
Plate i dnevnice	5,102,663	5,102,663	4,959,252	97%	4,925,423	4,764,651
Roba i usluge	900,000	839,594	824,638	98%	870,614	490,400
Komunalije	160,000	164,500	140,476	85%	63,383	117,200
Subvencije i transferi	206,540	216,833	215,418	99%	306,772	161,230
Kapitalna ulaganja	2,012,431	2,291,888	1,971,734	86%	1,645,101	1,179,840

Objašnjenja o promenama u kategorijama budžeta:

- Završni budžet za plate i dnevnice nije pretrpeo promene u odnosu na početni budžet;
- Završni budžet za robu i usluge pretrpeo je smanjenje je za 60,406 €. Na promene budžeta uticali su fond za zaduživanje (Projekat Kosovsko zdravstvo prema Sporazumu sa Ministarstvom zdravlja), smanjenje budžeta za 80,182 € i povećanje od prenesenih prihoda za 2,941 €, donacije za 2,400 € i zaduživanje od MONT-e 14,434€.
- Završni budžet za komunalije povećan je za 4,500 €, od prenesenih prihoda;
- Završni budžet za subvencije povećan je za 10,293 € (od prenesenih prihoda 4,273 i donacija/učešća poljoprivrednika 6,019€);
- Završni budžet za kapitalne investicije u poređenju s početnim budžetom je povećan za 279,457 €. Od toga iz prenesenih prihoda 273,990 €, od zaduživanja 5,320 € i donacija 147€.

Pitanje A1 - Pogrešna klasifikacija rashoda

Nalaz Zakon br. 06/L-133 o budžetu Republike Kosovo za 2019. godinu i računovodstveni plan jasno definišu da se rashodi moraju dogoditi iz odgovarajućih ekonomskih kategorija.

Kao što je predstavljeno u stavu za Isticanje pitanja, opština je plaćala i evidentirala rashode iz neadekvatnih ekonomskih kategorija. Ove isplate se odnose na:

- Isplate za kapitalne investicije, za eksproprijaciju zemljišta u iznosu od 119,872€⁵, izvršene od strane Trezora odlukama suda/izvršenja iz kategorije robe i usluge; i
- Isplata za plate, u iznosu od 33,553 €, kompenzacija za radnika koji je nepravedno udaljen sa posla, i isplaćen je iz Kapitalnih investicija.

Ova plaćanja su izvršena iz neadekvatnih kategorija zbog nedostatka sredstava u odgovarajućim kategorijama.

Takođe smo identifikovali dve isplate u ukupnoj vrednosti od 6,275 € koje se odnose na troškove sahrane, koje su izvršene od robe i usluga, dok je priroda troškova bila subvencije i transferi. To se desilo zbog planiranja/budžetiranja sredstava iz kategorije robe.

Uticaj Isplate i evidentiranje rashoda u neadekvatnim ekonomskim kategorijama utiču na pogrešno predstavljanje rashoda u registrima rashoda i u GFI, precenjujući određene kategorije rashoda i podcenjujući druge kategorije.

Preporuka A1 Predsednik mora osigurati da se preduzmu sve radnje tako da se rashodi planiraju u odgovarajućim budžetskim izdvajanjima i da se plaćanje i evidentiranje rashoda vrši tačno u skladu sa odgovarajućim ekonomskim kodovima, kao i da se sve obaveze moraju platiti na vreme kako bi se izbegla mogućnost dodatnih plaćanja za sudske postupke.

2.1.1 Prihodi

Prihodi koje je opština Kačanik ostvarila u 2019. bili su 577,192 €. Oni se uglavnom odnose na prihode od poreza na imovinu, prihode od dozvola za izgradnju, administrativne takse, prihode od poslovnih aktivnosti, prihode od zakupa itd. Opština je izvršila 73% plana prihoda.

⁵ Odluka o izvršenju za ovaj slučaj je u ukupnom iznosu od 513,023,63 €. U 2019. godini izvršeno je 310,809,20 € (pogrešno klasifikovanje 119,872 €), i preostali deo za 2020; 202,214.43€.

Tabela 3. Prihodi (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2019 Primanja	% Primanja 2019	2018 ⁶ Primanja	2017 Primanja
Prihodi	786,414	786,414	577,192	73%	584,915	643,910
Poreski prihodi	344,874	344,874	293,014	85%	244,907	233,160
Neporeski prihodi	441,540	441,540	284,178	64%	340,008	410,750

Pored prihoda prikazanih na tabeli, opština je ostvarila i indirektno prihode u iznosu od 120,348 €, od čega prihodi od sudova 3,610 €, saobraćajne kazne 115,814 € i od Agencije za šume 924€.

Pitanje A1 - Slabosti u korišćenju opštinske imovine

Nalaz Zakon br. 04/L-144⁷ za upotrebu i razmenu nepokretne imovine opštine, član 5, tačka 3, određuje da se kratkotrajna upotreba nepokretne imovine opštine vrši postupcima javne aukcije, koji su regulisani podzakonskim aktom.

- Opština nema procedure predviđene podzakonskim aktima za davanje na kratkoročno korišćenje opštinske nepokretne imovine. Dok je dala pod zakup opštinsku imovinu za period 01.01.2019 do 31.12.2019, nastavljajući prethodne ugovore bez procedura. To je evidentirano u 4. od 5. testiranih uzoraka. Vredno je napomenuti da su ugovori potpisani iako zakupnici nisu ispunili svoje prethodne obaveze.

Prema tvrdnjama Direkcije za urbanizam, ova opštinska imovina daje se na korišćenje od 1997. godine i nastavlja se do danas produženjem ugovora.

Uticaj Nedostatak pisanih procedura za davanje imovine na kratkoročno korišćenje narušava princip slobodne konkurencije i jednakog tretmana zainteresovanih. Produženje ugovora bez ispunjavanja prethodnih obaveza povećava rizik od nenaplate prihoda što dovodi do finansijskih gubitaka za opštinu.

Preporuka A2 Predsednik mora da obezbedi izradu pismenih postupaka za davanje imovine na kratkoročno korišćenje, u skladu sa zakonom. Takođe, pre potpisivanja novih ugovora, svi zakupnici/korisnici imovine moraju ispuniti svoje pred ugovorne obaveze.

⁶ Na tabeli za 2018. i 2017. godinu takođe su uključeni indirektni prihodi kod neporeskih prihoda; 86,413 € i 142,504 €

⁷ Ovaj zakon stupio je na snagu 2012. godine. Dok zakon br. 06 / L-092, koji je stupio na snagu u martu 2019. godine, član 6. tačka 1.3 određuje da opštine mogu davati u zakup nepokretnu imovinu za manje od jedne (1) godine, dok postupke i načine za davanje pod zakup Opštinske nepokretne imovine za period do jedne (1) godine regulišu se i određuju opštinskim uredbama.

Pitanje B1 - Nedostaci u evidencijama za zakup imovine

Nalaz Prema članu 13, tačka 3. Finansijskog pravila 03/2010 - Za prihode iz sopstvenih izvora, BO je dužna da uradi poravnanje sa prihodima u Trezoru. Da bi se to postiglo, nadležne direkcije u opštini moraju da vode tačne evidencije i usklađuju prihode sa službenicima za prihode svakog meseca.

- Direkcija za urbanizam vodi evidenciju zakupljenih nekretnina, ali one nisu potpune kako bi obezbedili da se sve vrednosti pravilno registruju, jer se razlikuju prihodi registrovani u freebalance od onih registrovanih u unutrašnjem registru⁸. Nije bilo finansijskih kartica za nekretnine date pod zakup.

To se desilo zato što isplate prikupljene preko privatnog izvršitelja nisu evidentirane u unutrašnjem registru, u nedostatku podataka službenika za prihode. Takođe, nisu izvršena mesečna usaglašavanja između službenika za prihode i direkcije, gde bi se mogli utvrditi ovi nedostaci.

Uticaoj Nepažnja u vođenju evidencija i neujednačavanje sa službenikom za prihode rezultirali su sa netačnim evidencijama o zakupnicima i prihodima i mogu prouzrokovati neredovnu naplatu prihoda.

Preporuka B1 Predsednik treba da obezbedi da Direkcija za urbanizam i službenik za prihode vrše mesečna usklađivanja evidencija. Za svaku zakupljenu nekretninu potrebno je voditi evidenciju/finansijske kartice.

2.1.2 Plate i dnevnice

Završni budžet za plate i dnevnice bio je 5,102,662 €, a tokom godine je potrošeno 4,959,252 €. Broj zaposlenih prema budžetu je 801, dok je na kraju godine trenutni broj zaposlenih bio 788. Testirali smo 40. uzoraka za značajne testove i 16. uzoraka za testiranje usaglašenosti.

⁸ U freebalance je registrovano 23,553 €, dok su u unutrašnjem registru 18,298 €. Razlika od 5,255 € može biti za isplate putem privatnih izvršitelja za iznajmljivanja koja su direktno ušla u budžet.

Pitanje C1 - Nedostaci u angažovanju osoblja sa Sporazumima o posebnim uslugama (SPU)

Nalaz Prema članu 12. Zakona br. 03 / L-149 o civilnoj službi predviđa se da imenovanja na određeno vreme za period kraći od šest meseci moraju se vršiti na osnovu ugovora koji se nazivaju „Sporazumi o posebnim uslugama“ (SPU) za koje se primenjuje pojednostavljeni postupak zapošljavanja.

Tokom 2019. godine, opština je angažovala 19. radnika sa SPU. Iako su korišteni jednostavni postupci zapošljavanja, njih 12. je bilo iz prethodnih godina uglavnom iz 2014. Ovi angažmani uglavnom su bili za nespecifična radna mesta⁹, takva pojava se prema rečima menadžera osoblja dogodila zbog potrebe za angažovanjem osoblja za realizaciju specifičnih ciljeva opštine.

Uticaj Pokrivanje/nastavak pokrivanja pozicija sa SPU preko dozvoljenih rokova je u suprotnosti sa zakonskim normama, može uticati na loš učinak osoblja i povećava neizvesnost da li je na takvim pozicijama angažovano odgovarajuće osoblje.

Preporuka C1 Predsednik treba da osigura da se zaključivanje Sporazuma o posebnim uslugama/ugovora za specifični posao vrši u potpunosti u skladu sa zakonskim okvirom i vreme angažovanja u tim slučajevima ne prelazi rokove zadate u zakonu. Predsednik takođe treba da obezbedi da se takvi angažmani koriste samo u slučajevima kada postoje posebni zahtevi.

2.1.3 Roba i usluge

Završni budžet za robu i usluge (uključujući rashode za komunalije) u 2019. godini bio je 1,004,094 €, od čega je 965,114 € potrošeno. Oni se uglavnom odnose na kancelarijski materijal, gorivo i druge troškove grejanja, komunalne troškove, održavanje objekata, druge ugovorne troškove itd. Testirali smo 22. uzorka za značajne testove u vrednosti od 197,155 € kao i 7. uzoraka za testove usaglašenosti.

2.1.4 Subvencije i transferi

Završni budžet za subvencije i transfere bio je 216,833 €, od čega je u 2019. godini potrošeno 215,418 €. Subvencije se dodeljuju javnim i nejavnim subjektima i uglavnom su potrošena za podršku sektoru poljoprivrede, kulture, zdravstva, sporta i drugih aktivnosti opštine. Testirali smo 6. uzoraka za značajne testove u vrednosti od 29,385 € kao i 6. uzoraka za testove usaglašenosti.

⁹ Radnik za održavanje javnog prostora, šumar, službenik za anketiranje nepokretnosti itd.

Pitanje A3 – Slabosti u upravljanju subvencijama

Nalaz Unutrašnja uredba o dodeli subvencija br.06 / 2016, član 8.4, predviđa da „Komisija za ocenjivanje vodi zapisnike sa svog sastanka, koji moraju da potpišu članovi komisije, i koji definiše jasne kriterijume za subvencije kao i mehanizme kako će se nadzirati i upravljati subvencijama”.

- Za Poziv za prijavu u „Oblasti kulture, omladine i sporta“ nisu zahtevani merljivi i specifični kriterijumi za izbor potencijalnih korisnika, što je dovelo do toga da gotovo svi kandidati ispunjavaju kriterijume, tako da nam zvaničnici nisu mogli dokazati za tri slučaja kako je izvršena procena i nisu nam dostavljeni zapisnici od strane komisije za ocenjivanje kao što je predviđeno unutrašnjom uredbom opštine.

Takođe član 13.1 određuje „Za realizaciju subvencije mora se zaključiti sporazum koji definiše prava i obaveze između opštine i korisnika subvencije”.

- Opština je subvencionisala/podržala snimanje dugometražnog umetničkog filma "U potrazi za Venerom" bez prethodnog sporazuma, kako se to zahteva unutrašnjom uredbom, zbog nemara odgovornih zvaničnika.

Uticaj Neodređivanje posebnih kriterija prilikom sastavljanja poziva za prijavu kao i nepoštovanje kriterijuma uredbe može imati uticaja na neravnoopravan tretman za aplikante. Nedostatak sporazuma o subvencijama povećava rizik od neispunjavanja utvrđenih ciljeva za ovu subvenciju.

Preporuka A3 Predsednik treba da uspostavi dodatne kontrole u postupku dodele subvencija, kako bi osigurao da su kriterijumi u javnim pozivima za prijavu specifični i jasni, i da osigura da subvenciji prethodi sporazum koji omogućava praćenje potrošnje tih sredstava.

2.1.5 Kapitalne investicije

Završni budžet za kapitalne investicije u 2019. godini bio je 2,291,888 €, od čega je 1,971,734 € potrošeno. Oni se odnose na troškove koji su nastali zbog izgradnje lokalnih puteva, kanalizacije, vodovoda, eksproprijacije itd. Testirali smo 46. uzoraka za značajne testove u vrednosti od 815,209 € kao i 5. uzoraka za testove usaglašenosti.

Pitanje A4 – Slabosti u procesu nabavke

Nalaz Prema članu 8.6 Uredbe o operativnim smernicama javnih nabavki (UOSJN) predviđeno je da „Ako aktivnost nabavke nije obuhvaćena u konačni plan nabavke, u slučaju javnog organa ili javnog preduzeća, jedna kopija obrasca se šalje od Glavnog administrativnog službenika Centralnoj agenciji za nabavke (CAN) najmanje 5. dana pre ovlašćenja od Službenika za overavanje kod Službenika za nabavke za pokretanje aktivnosti nabavke”.

- Tokom testiranja 5. uzoraka usaglašenosti primetili smo da je u dva slučaja¹⁰ opština sprovela aktivnosti nabavke koje nisu bile obuhvaćene planom nabavki i nije obavestila CAN prema pravilima. Vredno je napomenuti da su za projekat „Izgradnja sportskih terena“ radovi tek započeli i nisu realizovani, jer projekat nije završen u rokovima predviđenim sporazumom i ugovorom.

Neuključivanje ovih projekata u planiranje bilo je zbog toga što su projekti sufinansirani sa resornim ministarstvima, dok se neprijavljivanje CAN-a desilo zbog nepažnje. Razlozi za ne realizaciju projekata su problemi koji su se pojavili na terenu, pa su radovi prekinuti.

Takođe, član 20.10 UOSJN predviđa da „Tehničke specifikacije za ugovore o radu moraju tačno odrediti prirodu i karakteristike performansi zatraženih radova. Tehničke specifikacije moraju da obuhvataju, kao njihov značajan deo i jedan projekat izvršenja”.

- U tri projekta za radove¹¹ opština nije izradila projekat izvršenja, već je razvila procedure nabavke samo na osnovu predmerenja i predračuna.

Uticaoj Utvrđene slabosti u procesima nabavki, nedostatak projekata izvršenja, neblagovremeno obaveštavanje CAN-a o neplaniranim ugovorima utiču na loše upravljanje projektima, kao i kašnjenja u njihovoj primeni.

Preporuka A4 Predsednik treba da obezbedi da se o svim aktivnostima van plana nabavke obaveštavaju nadležni organi, kao i da se pripreme izvršni projekti u okviru tehničkih specifikacija projekata, kako bi se olakšala njihova primena u skladu sa ugovorima.

2.2 Kapitalna i nekapitalna imovina

Vrednost kapitalnih sredstava predstavljena u GFI za 2019. godinu je 75,573,750 €, nekapitalna imovina 594,734 €, i zalihe 1,180 €. Testirali smo 69. uzoraka za značajne testove u vrednosti od

¹⁰ „Uređenje i asfaltiranje gradskih puteva“ sufinansiranje sa MALS i „Izgradnja sportskih terena“ sa MKOS

¹¹ „Popravka puteva u selu Kovačevc“, „Izgradnja fekalne kanalizacije“ i „Izgradnja osnovne škole u selu Ivaje“

863,717 €. Takođe smo ocenili celokupni proces upravljanja imovinom, popis (inventarizaciju) imovine i održavanje opštinskih registara imovine.

Pitanje B2 – Nedostaci u upravljanju registrima imovine i objavljivanju informacija u GFI

Nalaz Uredba MF-br.02 / 2013 o upravljanju nefinansijskom imovinom u Budžetskim organizacijama, jasno definiše pravila i postupke za upravljanje imovinom i zalihama. Ova uredba zahteva da BO odobre unutrašnja pravila za upravljanje imovinom. Ovom uredbom se takođe definišu obaveze i aktivnosti koje se odnose na popis imovine. Tokom revizorskog testiranja identifikovali smo brojne nedostatke u upravljanju registrima i otkrivanju informacija u GFI, koji su obelodanjeni u daljem tekstu:

- Opština nije odobrila uredbe ili unutrašnje procedure evidencija, očuvanje i otuđenje nefinansijske imovine kako to zahteva finansijsko pravilo;
- Opština je formirala komisiju za popis/procenu imovine i sastavila opšti izveštaj o inventaru, ali ga nije uskladila sa knjigovodstvenim registrom pre pripreme GFI-ja;
- Isplate eksproprijacije zemljišta¹² nisu evidentirane u evidenciji imovine i nisu objavljene u GFI-u, podcenjujući kapitalnu imovinu za 310,809€;
- Projekat finansiran od strane Ministarstva za ekonomski razvoj „Energetska revizija javnih zgrada i drugih obaveznih preduzeća - Program podrške - Implementacija mera energetske efikasnosti u javnim zgradama (IV)“, koji se odnosi na kapitalna ulaganja u dve škole u iznosu od 40,252 €, isporuka imovine je zvanično prihvaćena, ali ove investicije/sredstva nisu evidentirane u registrima i nisu obelodanjene u GFI-u, što potcenjuje sredstva za ovu vrednost.;
- Tri (3) polovna kamiona, kupljena uz sufinansiranje opštine, Regionalno preduzeće za otpad „Pastertia“ i Nemačko udruženje za međunarodnu saradnju D.O.O (GIZ), u vrednosti od 45,000 €, nisu registrovana u ime opštine¹³, dok je u registrima imovine evidentiran samo deo koji je platila opština (23,000 €), potcenjujući kapitalnu imovinu za 22,000€;
- Kod plaćanja u iznosu od 18,628 € za ugovor „Izgradnja puteva u selu Bićec“ utvrdili smo da, iako je izvršen tehnički prijem radova, imovina nije registrovana kao imovina u upotrebi, već u klasi tekućih

¹² Uplate izvršene od strane Trezora prema odlukama suda / izvršenja

¹³ Prema registracionim knjižicama, kamioni su navedeni na ime privatnih lica i kompanija, dok prema sporazumu njihovo vlasništvo prelazi na opštinu i opština ih daje RKO-u Pastertia na korišćenje.

investicija, ne računajući amortizaciju, ovo se desilo kao rezultat nepažnje; i

- Vrednost imovine ispod 1,000 € u GFI prema izveštaju o inventaru koji se koristi u iznosu od 594,734 €, a ne prema izveštaju e-imovine gde je bruto vrednost imovine ispod 1,000 € bila 329,914 €, iako kupovina imovine u 2018. godini i 2019. godine nisu registrovani u sistemu e-imovine. Pored toga, nekapitalna imovina (laptopi) u vrednosti od 520 € i nameštaj u iznosu od 5,000 € takođe nisu evidentirani u registrima inventara, dok u slučaju fizičke provere laptopi nisu imali ni bar kodove.

Ovi nedostaci su nastali zbog nedovoljne pažnje u oblasti upravljanja imovinom.

Utica

Nedostaci identifikovani u upravljanju registrima imovine uticali su na netačno objavljivanje vrednosti imovine u GFI. Nedostatak unutrašnjih procedura i neusklađenost sa zahtevima uredbe o upravljanju imovinom onemogućavaju menadžmentu da ima tačne informacije o stanju imovine opštine i to otežava donošenje odluka o mogućim ulaganjima u postojeću imovinu ili procenu potreba za ulaganjem u novu imovinu.

Preporuka B2

Predsednik treba da pokrene odobrenje unutrašnjih pravila za upravljanje imovinom kako bi razjasnio svaku aktivnost koja se odnosi na upravljanje imovinom. Predsednik takođe treba da obezbedi da se sva opštinska imovina (uključujući kapitalnu i ne kapitalnu imovinu) upiše u registre i pravilno objavi u GFI, u skladu sa zakonskim zahtevima.

2.3 Potraživanja

U GFI-u za 2019. godinu, opština je iskazala potraživanja u vrednosti 1,464,154€. Ova vrednost se sastoji od poreza na imovinu 1,194,285€, takse na poslovanje 237,585€, i od zakupa 32,284€.

Pitanje B3 – Povećanje vrednosti potraživanja i njihovo netačno objavljivanje u GFI

Nalaz Uredba br. 01/2017 o Godišnjem finansijskom izveštavanju član 16. obavezuje Budžetske organizacije koje prikupljaju prihode da drže registre (vode evidenciju) o prikupljenim prihodima i fakturisanim i nenaplaćenim iznosima. Potraživanja se objavljuju u Godišnjem finansijskom izveštaju u odgovarajućoj tabeli prema vrsti prihoda”.

U GFI-u 2019. su izjavljena potraživanja od korišćenja javne imovine u iznosu od 32,284 €, ali deo potraživanja u iznosu od 45,966 €¹⁴ koji su poslani izvršitelju na naplatu, nisu objavljeni u GFI-u. Pored netačnog objavljivanja, informacije o korištenju javne imovine bile su nepotpune i bilo je grešaka u prenosu stanja¹⁵. To se dogodilo zbog nepažnje i zbog nedostatka unutrašnje koordinacije u vezi sa predmetima izvršenja.

Osim netačnog obelodanjivanja u GFI-ju, u poređenju sa prethodnom godinom, potraživanja su porasla za 80,934 €. Ovo povećanje je uglavnom posledica poreza na imovinu, pod uticajem dugova društvenih preduzeća koja su upravljana/privatizovana od strane Kosovske agencije za privatizaciju¹⁶. Međutim, od 31.12.2019 opština je počela da primenjuje mere naplate slanjem primedbi za uplatu i zaključivanjem sporazuma sa poreskim obveznicima.

Uticaj Nedostatak tačnih podataka o potraživanjima utiče na pogrešan prikaz ovih računa i njihovo netačno objavljivanje u GFI. Takođe mogu uticati na gubitak podataka i njihovo prikupljanje. Dok povećanje potraživanja tokom godina i njihovo neplaćanje utiču na pogoršanje budžetskog učinka u opštini.

Preporuka B3 Gradonačelnik u saradnji sa GFS mora da osigura od relevantnih direkcija tačne evidencije potraživanja redovnim izveštavanjem o njihovoj situaciji. Ova potraživanja moraju se pratiti s posebnom pažnjom tokom godina. Pitanje isplate starih dugova bivših društvenih preduzeća mora naći odgovarajući oblik njihove realizacije/naplate na osnovu dogovora postignutih sa poreskim obveznicima.

¹⁴ Za ovu vrednost ne dajemo sigurnost budući da: - za poslovni prostor u parceli 727-0 stari Kačanik vrednost izvršenja iznosi 2,681 €, i ista je prikazana u GFI-u sa drugom vrednošću 3,037 €, kao i za prostorije-kancelarije u parceli 1130- 0 Kačanik vrednost za izvršenje je 8,791 €, ista je prikazana u GFI sa vrednošću 10,891€

¹⁵ Konačni saldo 2018. godine u GFI-u bio je 35,120 €. Ovaj bilans je prenesen kao početni bilans od 30,359 € (4,760 € je manje). Dok je završni bilans za 2019. godinu u GFI-u predstavljen 32,283 €, a u registrima je 32,117 €. Nakon reobračunavanja u excelu videli smo da su 32,504 €. (ove razlike ne daju nam sigurnost u potpunosti ovih beleški)

¹⁶ Problemi su uglavnom sa privatizovanim preduzećima koja su ostala u dugovima, dodajući i kamate. Samo dug KAP-a iznosi 111,538 €

2.4 Obaveze

2.4.1 Neizmirene obaveze

Izveštaj o neizmirenim obavezama prema dobavljačima na kraju 2019. godine bio je 74,796 €. Ove obaveze se prenose na plaćanje u 2020. godini. U odnosu na 2018. godinu, neizmirene obaveze predstavljene u GFI-u su porasle za 57,626€.

Pitanje A5 - Nedostaci u predavljanju obaveza u GFI

Nalaz Uredba Ministarstva finansija br.01/2017 o finansijskom izveštavanju budžetskih organizacija, član 17, tačka 3, predviđa da budžetske organizacije izveštavaju o svim obavezama (fakturama) stvorenim do 31. decembra izveštajne godine.

- Opština nije pravilno obelodanila neizmirene obaveze u GFI-u, podcenjujući račun za 202,214 €, jer je bilo izvršne odluke suda/izvršenja¹⁷, prema GFS to je bio razlog za ne objavljivanje.
- Opština za 2019. godinu nije imala knjigu protokola za evidentiranje računa, nijedna od testiranih faktura nije evidentirana (protokolirana).

Uticaj Nedostaci u izveštavanju/objavljivanju obaveza imaju uticaja na pravednu i tačnu prezentaciju u GFI-a, tako je može uticati na sprovođenje kapitalnih projekata predviđenih za 2020. godinu.

Preporuka A5 Predsednik treba da obezbedi da se sve neizmirene/neplaćene obaveze na kraju godine tačno izveštavaju u GFI.

2.4.2 Potencijalne obaveze

Izveštaj potencijalnih obaveza na kraju 2019. godine bio je 14,309 €, koje se uglavnom odnose na nadoknadu šteta i jubilarne plate. U poređenju sa prethodnom godinom, ove obaveze su smanjene za 46,891€.

2.4.3 Ugovorne obaveze

Opština nam nije dostavila informacije u vezi vrednosti ugovornih obaveza do dana 31.12.2019.

¹⁷ Isplate izvršene od strane trezora za ovu sudsku / izvršnu odluku u 2019. godini su bile 310,809 € i ostale su i izvršene u 2020; 202,214€

2.5 Funkcija unutrašnje revizije

Jedinica za unutrašnju reviziju (JUR) radi samo sa direktorom JUR-a. Za 2019. godinu planirano je i izvršeno pet revizija koje su pokrivala važna područja finansijskog upravljanja kao što su: prihodi, rashodi za robe i usluge, upravljanje projektima i upravljanje imovinom. Fokus je bio na aktivnostima 2018. i 2019. godine. Takođe, Odbor za reviziju je pravilno funkcionisao i održavao zakazane sastanke. JUR je u svojim izveštajima dala 23. preporuke, od kojih je 7. sprovedeno, 5 nije sprovedeno i 11. je u procesu.

Pitanje A6 - Nekompletiranje JUR-a

- Nalaz** Uredba VRK-br 01/2019 ¹⁸ član 5 tačka 1.1 predviđa da „Subjekt javnog sektora sa budžetom preko sedam (7.000.000 €) miliona evra ima najmanje tri (3) unutrašnja revizora. U opštini JUR deluje sa samo jednim revizorom/direktorom jedinice.
- Uticaj** Nekompletiranje JUR-a sa dovoljno osoblja može ograničiti rad za reviziju svih oblasti rizika, što onemogućava menadžmentu da preduzme pravovremene mere kako bi sprečilo moguće pogreške.
- Preporuka A6** Predsednik treba da osigura da se za tražena radna mesta pravovremeno planira budžet i da JUR bude dopunjen sa dovoljno osoblja u skladu sa važećom uredbom.

¹⁸ Za uspostavljanje i sprovođenje funkcije interne revizije u entitetu javnog sektora

3 Napredak u sprovođenju preporuka

Naš izveštaj revizije o GFI za 2018. godinu rezultirao je sa 11. preporuka. Opština je pripremila akcioni plan koji opisuje kako će sprovesti date preporuke. Opština je podnela NKR-u periodični izveštaj o sprovođenju preporuka u skladu sa zahtevima poslovnika za sprovođenje revizije i akcionih planova, ali ne i drugi završni izveštaj.¹⁹

Do kraja naše revizije za 2019. godinu sprovedene su 4. preporuke; 1 je u procesu primene; 3 još uvek nisu sprovedene, a 3. preporuke se smatraju zatvorene. Za potpuniji opis preporuka i kako su one adresirane, pogledajte Tabelu 4 (ili Tabelu preporuka).

Tabela 4 Rezime preporuka za prethodnu i 2019. godinu

Br.	Oblast revizije	Preporuke iz 2018. godine	Preduzete akcije	Status
1	GFI	Predsednik treba da obezbedi da se izvrši analiza kako bi se utvrdili uzroci za isticanje pitanja revizijskog mišljenja. Potrebno je preduzeti konkretne radnje da bi adresirali uzroci u sistematican nacin kako bi se eliminisale greške u obeledivanju imovine, registraciji imovine i da se potvrdi njihova tačna procena Predsednik, treba da osigura da su postavljeni efektivni procesi da bi potvrdilo da plan izrade GFI-a za 2019 godinu obraća sva pitanja koja se tiču usklađenosti. To takođe treba da uključujući i pregled nacrtu GFI od strane menadžmenta, sa posebnim fokusom na oblasti sa velikim rizikom ili na oblasti u kojima su tokom prethodnih godina identifikovane slabosti. Izjava koja je data od strane Glavnog Administrativnog i Finansijskog Službenika se ne treba potpisati osim ako su prema GFI-u sprovedene sve potrebne kontrole.	Nisu preduzete nikakve akcije. Preporuka u vezi sa isticanjem pitanja iz prošle godine data je u oblasti imovine.	Zatvorena preporuka
2	Finansijsko upravljanje i kontrola	Predsednik treba da uradi sveobuhvatnu procenu uzroka za loše izvršenje odgovarajućih kategorija, kao i da osigura pravilno planiranje budžeta pored ciljanih projekata i redovno praćenje budžetskog performansa na redovnom vremenskim osnovama u cilju izvršenja budžeta i izbegavanja loših prikazivanja	Opština je za 2019. godinu imala dobro izvršenje budžeta	Preporuka je implementirana
3	Prihodi	Predsednik treba da preduzme mere za	Nisu preduzete	Preporuka

¹⁹ Prvi podneseni izveštaj dana 22.10.2019, Dok izveštaj koji je trebao biti dostavljen do 15. marta nije predat.

		povećanje odgovornosti službenika za korišćenje javne imovine sa službenikom za prihode koji su obavezni da izvrše usaglašavanje prihoda na mesečnoj osnovi. Takođe, Predsednik treba da obezbedi da je izvršena revizija dosijea zakupaca, prvenstveno sa zakupcima kojima produženi ugovori bez izvršenja prethodnih obaveza i da uspostavi odgovarajuće mere za prikupljanje svih neizmirenih obaveza u razumnom vremenskom periodu. Takođe, da stvori i vodi jasnu evidenciju i kompletira sa svim neophodnim informacijama tako da upravljanje prihodima od zakupa bude efikasnija.	nikakve akcije.	nije implementirana na Ref:B1
4	Plate i dnevnice	Predsednik treba da osigurava da se poštuju svi zakonski zahtevi koji se odnose na redovne zaposlene i zaposlene u posebnim službama	Za sve SPU, opština je objavila konkurs.	Preporuka u procesu implementacije Ref:C1
5	Kapitalne Investicije	Predsednik treba da osigurava da konkretne mere su preduzete vezane sa klasifikacijom troškova.	Nismo identifikovali slične probleme.	Preporuka je implementirana
6	Zajednička pitanja za R&U i KI	Predsednik treba da osigura da se proces planiranja nabavki obavlja profesionalno, tačnije i da selekcija pobednika bude što realnija.	Nismo identifikovali slične probleme.	Preporuka je implementirana
7	Kapitalna i ne kapitalna imovina	Predsednik treba da osigura blagovremenu i tačnu registraciju svih imovina u odgovarajućim registrima, u skladu sa zahtevima propisa 02/2013. Takođe treba da osigura da kapitalna imovina koja se evidentiraju sadrže potpune informacije, uključujući datume kada je imovina stavljena u upotrebu, tako da se obračun amortizacije može izvršiti precizno i da se odredi status vlasništva. Takođe, amortizirano stanje se upoređuje sa opštim registrom imovine tako da se potencijalne razlike mogu identifikovati i zatim odraziti u registrima imovine.	Nisu preduzete nikakve akcije.	Preporuka nije implementirana na Ref:B2
8	Potraživanja	Predsednik treba da preduzme mere u vezi obezbeđivanja jednog softvera koji bi omogućio tačno vođenje evidencije u vezi sa potraživanjima, njihovu kategorizaciju prema starosti i pravilan prenos njihovog salda u narednoj godini.	Nisu preduzete nikakve akcije.	Preporuka nije implementirana na Ref:B3

9	Potraživanja	Predsednik treba da preduzme mere za predgled uzroka za neuspeh u prikupljanju potraživanja i da osigura efikasne mehanizme za njihovo prikupljanje. Isto tako, Predsednik treba da u razumnom roku uspostavi odgovarajuće mere za prikupljanje svih neizmirenih obaveza i da pokrene proces re-potcenjivanja potraživanja gde će svi računi biti analizirani u smislu starosti, značajnih iznosa i stvarnim mogućnostima za njihovo prikupljanje, au određenim slučajevima da se uradi i njihovo obezbeđenje ili otplacivanje u slučaju kategorizacije kao loši dugovi	Opština je preduzela mere za naplatu duga, međutim u GFI postoji veliki iznos potraživanja	Zatvorena preporuka
10	Sistem unutrašnje revizije	Predsednik treba da osigura, da će plan JUR-a sprovesti pristup nad oblastima sa rizikom pomoću tekućih operativnih aktivnosti, kao i veći fokus menadžmenta u adresiranju preporuka, tako da koristi od unutrašnje revizije budu šta veća.	JUR je planirala i dovršila izveštaje zasnovane na rizičnim oblastima.	Preporuka je implementirana
11	Menadžersko izveštavanje, polaganje odgovornosti i upravljanje rizikom	Predsednik treba da obezbedi da je izvršen pregled kako bi se utvrdio oblik finansijskog i operativnog izveštavanja kod višeg menadžmenta. Budžetska kretanja, uključujući prihode i troškove, i plan nabavke treba da budu predmet redovnog izveštavanja i pregleda od strane menadžmenta. Takođe, u cilju smanjenja uticaja rizika na prihvatljivim nivoima, organizacija treba da sastavi registar rizika sa svim odgovarajućim merama/akcijama kako uspostavio pod kontrolom izložene pretnje.	Menadžersko izveštavanje nije predmet tretiranja u ovom izveštaju.	Zatvorena preporuka.
Br.	Oblast revizije	Preporuke iz 2019. godine		
1	Planiranje i izvršenje budžeta	Predsednik mora osigurati da se preduzmu sve radnje tako da se rashodi planiraju u odgovarajućim budžetskim izdvajanjima i da se plaćanje i evidentiranje rashoda vrši tačno u skladu sa odgovarajućim ekonomskim kodovima, kao i da se sve obaveze moraju platiti na vreme kako bi se izbegla mogućnost dodatnih plaćanja za sudske postupke.		
2	Prihodi	Predsednik mora da obezbedi izradu pismenih postupaka za davanje imovine na kratkoročno korišćenje, u skladu sa zakonom. Takođe, pre potpisivanja novih ugovora, svi zakupnici/korisnici imovine moraju ispuniti svoje pred ugovorne obaveze		
3		Predsednik treba da obezbedi da Direkcija za urbanizam i službenik za prihode vrše mesečna usklađivanja evidencija. Za svaku zakupljenu nekretninu potrebno je voditi evidenciju/finansijske kartice		
4	Plate i	Predsednik treba da osigura da se zaključivanje Sporazuma o posebnim		

	dnevnice	uslugama/ugovora za specifični posao vrši u potpunosti u skladu sa zakonskim okvirom i vreme angažovanja u tim slučajevima ne prelazi rokove zadate u zakonu. Predsednik takođe treba da obezbedi da se takvi angažmani koriste samo u slučajevima kada postoje posebni zahtevi
5	Subvencije i transferi	Predsednik treba da uspostavi dodatne kontrole u postupku dodele subvencija, kako bi osigurao da su kriterijumi u javnim pozivima za prijavu specifični i jasni, i da osigura da subvenciji prethodi sporazum koji omogućava praćenje potrošnje tih sredstava
6	Kapitalne investicije	Predsednik treba da obezbedi da se o svim aktivnostima van plana nabavke obaveštavaju nadležni organi, kao i da se pripreme izvršni projekti u okviru tehničkih specifikacija projekata, kako bi se olakšala njihova primena u skladu sa ugovorima
7	Kapitalna i nekapitalna imovina	Predsednik treba da pokrene odobrenje unutrašnjih pravila za upravljanje imovinom kako bi razjasnio svaku aktivnost koja se odnosi na upravljanje imovinom. Predsednik takođe treba da obezbedi da se sva opštinska imovina (uključujući kapitalnu i ne kapitalnu imovinu) upiše u registre i pravilno objavi u GFI, u skladu sa zakonskim zahtevima
8	Potraživanja	Gradonačelnik u saradnji sa GFS mora da osigura od relevantnih direkcija tačne evidencije potraživanja redovnim izveštavanjem o njihovoj situaciji. Ova potraživanja moraju se pratiti s posebnom pažnjom tokom godina. Pitanje isplate starih dugova bivših društvenih preduzeća mora naći odgovarajući oblik njihove realizacije/naplate na osnovu dogovora postignutih sa poreskim obveznicima.
9	Neizmirene obaveze	Predsednik treba da obezbedi da se sve neizmirene/neplaćene obaveze na kraju godine tačno izveštavaju u GFI
10	Funkcija unutrašnje revizije	Predsednik treba da osigura da se za tražena radna mesta pravovremeno planira budžet i da JUR bude dopunjen sa dovoljno osoblja u skladu sa važećom uredbom.

*Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na Albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti provladava verzija na Albanskom jeziku.

Dodatak I: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR

(odlomak od MSVIR 200)

Vrsta mišljenja

147. Revizor treba da izrazi **jedno ne-modifikovano mišljenje revizije ukoliko** se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Ukoliko revizor zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalnih grešaka, revizor treba da izmeni mišljenje revizije na izveštaju revizora u skladu sa odeljkom "Određivanje vrste modifikacije mišljenja revizora".

148. Ukoliko finansijski izveštaji pripremljeni u skladu sa zahtevima okvira prikazivanja, ne postignu pravično prikazivanje, revizor treba da razmotri pitanje sa menadžmentom, i na osnovu zahteva primenljivog okvira finansijskog izveštavanja i načina na koji je to pitanje rešeno, da odredi da li je neophodno da se izmeni mišljenje revizije.

Modifikacije mišljenja revizije na revizorskom izveštaju

151. Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja. Revizori mogu dati tri vrste modifikovanih mišljenja revizije: kvalifikovano mišljenje, protivno mišljenje i odricanje od mišljenja.

Određivanje vrste modifikacije koje se čini revizorskom mišljenju

152. Odluka o tome koja vrsta modifikovanog mišljenja je prikladna, zavisi od:

- prirode pitanja koje je dovelo do modifikacije – što podrazumeva, da li su finansijski izveštaji sadrže materijalno pogrešna prikazivanja ili, u slučaju da je bilo nemoguće prikupiti dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, mogu sadržati materijalno pogrešna prikazivanja; i
- sud revizora o rasprostranjenosti uticaja ili mogućih uticaja pitanja na finansijskim izveštajima.

153. Revizor treba da izrazi **kvalifikovano mišljenje ukoliko**: (1) nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih i prikladnih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne, ali nisu rasprostranjene, na finansijskim izveštajima; ili (2) revizor nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži

jedno mišljenje revizije, ali zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne ali ne i rasprostranjene.

154. Revizor treba da izrazi **protivno mišljenje ukoliko**, nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne i rasprostranjene na finansijskim izveštajima.

155. Revizor treba da izrazi **odricanje od mišljenja ukoliko**, pošto nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži mišljenje revizije, revizor zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne i rasprostranjene. Ukoliko nakon prihvatanja angažovanja, revizor postaje svestan da je menadžment nametnuo ograničenje na delokrug revizije za koju revizor smatra da će verovatno dovesti do potrebe izražavanja kvalifikovanog mišljenja ili odricanje od mišljenja o finansijskim izveštajima, revizor treba da zahteva od menadžmenta da ukloni to ograničenje.

156. Ukoliko revizor daje modifikovano mišljenje, revizor će takođe modifikovati naslov kako bi odgovarao vrsti izraženog mišljenja revizije. MSVIR 1705 pruža dodatna uputstva o specifičnom jezičnom izražavanju koje će se koristiti kada se izdaje mišljenje i kada se opisuje odgovornost revizora. Takođe sadrži ilustrovane primere izveštaja.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

157. Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

158. Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

159. Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku cilju shvatanja revizije, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Dodatak II: Potvrдно pismo

				REPUBLIKA E KOSOVES REPUBLIKA KOSOVA KOMUNA E KAÇANIKUT OPSTINA KAÇANIK	
		Dat: 21.07.20	Vendi: KAÇANIK		
Nr. org.	Numri	Shtetçi			
01	170/03-16412	/			

Komuna Kaçanik - Municipality of Kaçanik
Republika e Kosovës - Republic of Kosovo

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me të gjeturat e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2019 dhe
 për implementimin e rekomandimeve

Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit;
 Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Komunës së Kaçanikut, për vitin 2019 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti");
- pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për implementimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për implementimin e tyre.

Z. Besim Ilazi
 Kryetar i Komunës së Kaçanikut,

Data: 21.korrik.2020, Kaçanik,